

LA SENYERA FEDERAL

Porta-veu de la Joventut Republicana Federal

Any II

REDACCIÓ: August, 14, baixos
ADMINISTRACIÓ: Plassa Oíózaga, 10, ent.
No responem dels articles firmats.

Tarragona 19 Abril de 1908

Preus de subscripció

Catalunya y Nacions Ibèriques, trimestre. 1'50 pts.
Estranger..... 2'00 »

Nom. 29

LA EDUCACIÓ LAICA

Escola de 1.ª Ensenyansa

Robledo, 4 baixos

Ensenyansa científica y racional. Clases especials de repàs, reforma de lletra y preparació pera la 2.ª ensenyansa.

S'admeten recomenats y externs

Notes setmanals

Resurrexit Catalunya

Permeteu-me, oh volguts lectors meus! que avui tracti d'imitar lo inimitable, lo qui no té ni pot tenir parió en el camp de les lletres catalanes, la prosa florida y enèrgica den Gabriel Alomar, del gran Alomar com li diem arreu de nostra terra.

Y siam permès, per un cop sol, retreu-
rela vostra vista la setmana de passió
de la nostra Catalunya.

Ella també, com el mestre de Galilea, sortí un dia a predicar els drets dels homes per carrers y plasses ensenyantlos a respectar y ésser respectats. També ella, com ell, se rodejà de fervents deixebles qui constituïren el llur apostolat y també, perque no hi manqués res, d'entre els llurs apòstols n'eixí un Judes, tan malvat com l'altre, que va vendre al Mestre. Sols hi ha una petita diferència, petita pel traïdor, pero qui s'agegaata als ulls dels demès admiradors del Crucifixat y es que, el traïdor d'avui no es sols un apòstol y un deixeble, es més, es un fill del redemptor, es un fill de Catalunya.

Y la mare amorosa es dol del procedir del fill y el compadeix sens despreciarlo, que el despreci es cosa que no nia en les ànimes grans y generoses com la de la nostra terra.

Per ell, per aquest Judes tradicional qui l'història ens recorda ab exemples que sovintejan bastant, serà crucifixada Catalunya en una grossa creu en aquella creu qu'estàn elaborant per anorrear les energies y les iniciatives de tot un poble. Mes ja! que l'història ha de repetir-se una vegada més y en tota sa extensió. També Catalunya resorgirà triomfanta al tercer dia pera destruir als malvats y pujar, rodejada per una auriola esplendent d'eterna ventura, al cim de les seves reivindicacions, a les altures sublimes del ideal esdevingut en obra pràctica per gracia de sa passió imensa.

Y aleshores nosaltres, y ab nosaltres tots els bons fills de tan santa mare repetirém a ple pulmó el cant renovellat del Hossanna.

«Gloria, gloria a Catalunya, y pau en la terra als homes de bona voluntat.»

Del Mestre

La Autonomia

II

La nación es a su vez ilimitadamente autónoma dentro de los intereses que le son propios. Lo son, por ejemplo, los ríos que desde muy apartadas fuentes corren a precipitarse en el Mediterraneo ó el Océano; los caminos que enlazan los extremos de la Península; los correos y los telégrafos que se extienden como una red por todo el territorio; los derechos y propiedades que posee, montes, minas, fortificaciones, fábricas, edificios; el orden y la paz generales, y por lo tanto el ejército y la marina; la navegación y el comercio, y como consecuencia, las aduanas; su magistratura, sus universidades y sus relaciones con los demás pueblos; su hacienda, su administración, su gobierno. ¿Quién va tampoco en esto a dictarle leyes? ¿Quién ha de poder imponérselas?

Federal ó unitario, ningún lector negará, de seguro, a la nación esta autonomía absoluta. Se la reconocen sin distinción todos los partidos y todas las escuelas. Son no obstante muchos los que, concediéndosela a la nación, la niegan a la provincia y al municipio. ¿Me podrá explicar alguien el motivo de tan extraña inconsecuencia? El pueblo tiene, como el individuo, una vida interior y una vida de relación con los demás pueblos. Esa vida de relación es la que ha dado nacimiento a la provincia. La provincia tiene a su vez una vida interior y una vida de relación con los demás grupos de su misma clase. Esa vida de relación ha producido las naciones. La nación tiene también una vida interior y una vida de relación con las naciones extranjeras. Esa vida de relación no ha engendrado todavía otra colectividad mayor gobernada por otros poderes; pero es indudable que la engendrará algún día. Por de pronto la rige, como he dicho, una especie de poder invisible que se manifiesta por un derecho de gentes, en parte consuetudinario, en parte escrito. Si mañana ese poder se convirtiera en tangible y fuese hijo de la razón, no de la fuerza, es indispensable que seguiríamos todos afirmando la autonomía absoluta de la nación, dentro de los intereses exclusivamente nacionales. Las condiciones de los tres grupos, son, como se ve, las mismas: es lógico reconocer a la nación autónoma en su vida interior y no reconocer en su vida interior autónomos al pueblo y la provincia?

Se suele dar hoy de la nación una idea verdaderamente fantástica. Partiendo de que la realidad es mayor en el género que en la especie, y en la especie que en el individuo, por cuanto el individuo muere, las especies se extinguen y el género subsiste y queda, se concede a la nación mayor *sustantividad* (perdone semé la palabra) que a la provincia y al municipio. A estos dos grupos has-

ta se llega a negarles que tengan facultades propias, es decir, facultades que la nación no les otorgue. No creo necesario detenerme en refutar esa idea absurda, que desmienten de consuno la razón y la Historia. Entre los hombres que así piensan los hay en primer lugar, y no pocos, que contradicen sus doctrinas reconociendo en el individuo derechos de tal modo sustantivos, que los califican inenajenables, imprescriptibles, anteriores y superiores a las leyes.

F. PÍ Y MARGALL.

Será triunfo?

Si, no hi ha dupte. El voleu més clar? Es cert, que nostres doctrines republicanes y federalistes no han triomfat encare pera regir els destins del poble, pero podem felicitarlos que ja regeixen en l'immensa majoria de concients, y aixó son indicis de triomf complet.

No podrá dirse qu'el temps empleat per nostres passats y seguit gradualment per nosaltres, hagi sigut temps perdut, quan la llevar que's sembra es de bona qualitat, podrán las tempestas o contrarietats retardar la seva fructificació, pero al fi y al cap dona son fruit, aixís succeirà ab el federalisme.

Com que l'ideal federalista naix del fons de la conciencia humana, de la mateixa manera que naix l'aigua que cristallina surt per natura, esa de l'esquei d'una roca, es per lo que cada dia contarà ab més adeptes y defensors. Avui ja quasi no hi ha ningú que no estigui inoculat del *siero* federatiu.

La federació, que un dia era temuda, avui tothom la comprèn y la practica. Ella mateixa s'ha fet pas y s'ha fet sentir y compendre per la majoria del poble que mira camí del progrés y de la emancipació humana.

Qui es el que negará qu'el federalisme té solucions pera tots els problemes que afecten directa ó indirectament a la vida humana? Ningú.

Els elements que buscan millorament a la seva situació y se separen del federalisme pensant trobarlo en altres partits, es proba clara y palpable que no comprenen la seva finalitat.

L'ignorancia en tots els ordres de la vida humana es sempre temible, per aixó hem de buscar la manera d'acabar amb ella.

Y diem aixó, perque a voltes hem sentit dir a alguns individus qu'encare el federalisme es poco cosa, comparat ab les sevas aspiracions. Pero els que tals diuheu no saben encare, y mai podrán comprendre, el valor que te nostre ideal polític. El que detingudament llegeix nostre Programa y vulgui ficarse en l'esperit y lletra del mateix y sápga empendrer son verdader sentit, veurá com en ell hi ha solucions per tots els problemes qu'afecten al estat social que avui per desgracia de tots regeix els destins d'humanitat.

Per aixó nosaltres, convensuts cada

días més de la seva utilitat, com aixís ho ve comprenent la majoria del poble, el propaguém y'l difundim per tots els indrets de la nacionalitat espanyola fent-lo coneixer a tots aquells que encare no saben comprendre el seu valor; ab la seguretat completa de que, si el compreguessin serían ses més decidits defensors. Y, consti, que no está tancat a cap lloable y progresiva iniciativa, no; ja qu'es programa d'idees, y aquestes ab el transcurs del temps, poden ser susceptibles de reforma, mentres que aquesta sia en sentit progressiu y vagi encaminada a conquerir el millorament de tots els que habitém el planeta terra. Per aixó creiem ab son complet triomf.

JOAN TORENT

Arenys de Mar, Abril.

Del nostre programa

Perseguida sens pietat
la vagamonderia.

Aquesta es una plaga de les que convé exterminar més aviat.

¿Per qué es una plaga?

Perquè en lloc de donar producte a la nació en que viuen la corsequen, ja que roben les energies dels que treballen, havent de treballar pels que están parats.

La vagamonderia es la mare de tots els vicis y males passions que corrompen a la humanitat.

L'institució d'establiments per asilar an aquesta (que ja comensa a ser gran) caravana, que va rodant pel desert de la vida, sense trobar un oasis que'l protegexi baix sa sombra benefactora y pugua apagarloshi la sed de ser homes, es la que's fa precisa per segar ben fondo aquesta mala herba.

Y encar que molts estigan curts ab aquesta vida denigrant, se'ls ha d'encaminar pel bon camí, mal que'ls ofengui, ja que tenim el deber, com un pare carinyós qu'estima al seu fill y estant en perill de mori no volgués pendre'l remei que l'ha de retornar a la vida, de fer tots els esforços possibles perque acabi aquest paralísament, ruina dels pobles que tenen ganes de viure y de deslliurar-se de la mísera subjecció a que'ls condemna la terra.

Com, sino per medi del grandios treball, s'haurien escursat aquestes llargues distancies que recorre el telèfon, en pocs minuts?

Com hauria traspasat l'home, ab tant extraordinaria rapidesa l'ample Océa, ab aquets formidables vaixells, moguts a vapor?

Com foradaría les mes atípides montanyes y arrencaría de les entranyes de la terra sos preciosos minerals?

Y per fi, com hauria conquistat la difícil navegació aérea, remontant son vol d'aguila per l'espai, dalt de globos diribles?

Gloria al treball! Font abundosa de riquesa, mar de progrés, riu inacabable

de grandesa, que ha tret l'home del trist estat bestial en que va neixer, arribant a perfeccionar-lo al grau de sér sublim, de tot lo creat.

Nosaltres no volém veure ningú entregat al oci; y d'aquets homes de mort, volém ferne homes de vida, per, entre tots, fer florir la terra que'ns ha vis naxer y al ensemps fer fructificar els nostres cervells perque temps a venir, llurs descendents admirin la nostra obra, y plé de fe'l cor y forsa de voluntat l'enlairin més y més fins arribar a perfeccionarla.

Aixís, volém perseguir sens pietat la vagamondria.

Sens pietat!

Que no hi hagi pietat pel que s'oposi al progrés de l'humanitat!

J. Jové.

Diálec

Porvenir.—Hola, Inocenci, aon vas tan mudat?

Inocenci.—A visitar els moliments.

Porvenir.—A visitar els moliments, dius? Y per aixó t'has posat el vestit negre, les sabates de charol y'l sombrero?

Inocenci.—Ja veurás; un dia com aquest tothom porta la roba millor que té, y además si hi vas ab brusa y espardenyets tots te miren ab indiferencia apartantse del teu costat y fins els guardies qu'están de punt a la porta de la iglesia te priven la entrada.

Porvenir.—Es a dir, que per anar al temple de Deu, que dieu vosaltres, si te que anar ben mudat, igual que si anessiu a un sarau o be a un teatre, no's aixó?

Inocenci.—;Oh! es que tothom va més mudat per anar a la iglesia que al teatre; vaia una comparació fas? Al teatre si va per distracció y a la iglesia pera pendrer bons exemples y honrar a Deu y als demés Sants.

Porvenir.—Tens raó. Al teatre com qu'es per recreo, si pot anar ab brusa y esperdenyets y al mateix temps perque no hi ha cap guardiá que impideixi la entrada, y a la iglesia com que si va per honrar a Deu, tens que anarhi ben mudat y alguna vegada ab invitació, sopeña de quedar-te al carrer. Y de aixó en dieu el temple de Deu? Millor estaria qu'en diguessiu el casal del tresor y de la riquesa, com efectivament és.

Inocenci.—Que vols dir ab aixó de la riquesa?

Porvenir.—Vull dir que si Deu sapigués que la iglesia poseeix joias y alhajas de plata y or, que les imatges porten vestits de seda brodats ab fils d'or y que els seus ministres poseeixen bens y fortunes, y veigés el gran nombre de sers humans que quasi van nuus y's moren de fam, els hi pendria les joies, els bens y fortunes, despullaria les imatges y ho repartiria a tots quants necessitats hi hagués, per saciarlos hi la fam que'ls devora, que aqueixa era la seva verdadera doctrina, y a vosaltres us despreciaria maleintvos, perque en comptes de honorarlo, el feu avergonyar.

J. JOAN PI.

Tarragona, Abril de 1908.

El presili de

Tarragona

En *El País* de Madrid llegim una instancia dirigida al Director General de Penals, de la qual per referirse al presili d'aquesta capital, copiém els següents paragrafs:

«Juan Tutusaus García es un pobre diablo que anida en aquel nido de aves de rapiña donde se fomenta el vicio.

Encontrándose cumpliendo condena en el presidio de Tarragona, hizo en unión de otro penado una campaña en un periódico de aquella localidad, campaña denunciadora de los chanchulleros é immoralidades que por la administración de aquel establecimiento se cometían; dicha campaña dió resultados positivos, pues se personó en aquel presidio el ilustrísimo señor director general de prisiones, y una vez comprobadas las denuncias, ordenó el traslado de la *camarilla administrativa*. Juan Tutusaus también fué trasladado al penal de Chinchilla, donde ejerce el cargo de administrador, Buenaventura Montfort, *hermano de un tal Luis Montfort, uno de los trasladados*.

En el presidio de Chinchilla escribe un artículo, lo manda á uno de los periódicos que se publican en la ciudad condal, dicho periódico lo publica, en *El País* se hacen comentarios al artículo y... ya tenemos á Juan Tutusaus en la celda de castigo, amarrado en blanca, un mes durmiendo en el suelo y nueve días á pan y agua; se le prohíbe escribir á su familia y se le sentencia á morir por consunción...

El día 28 del mes de Septiembre próximo pasado, se presentó en la celda de castigo la *hiena negra*, le acompaña su estado mayor, compuesto de seis *cabos de vara*, cinco empleados, y su *Magiar*, el inseparable maestro de... Economato; ordena el señor administrador sean abiertas las celdas, y una vez en disposición de ser oído, saca el número de *El País* donde se hacen los comentarios, lee el artículo, da las gracias á Juan Tutusaus por lo del «kilo de tocino á tres pesetas, los tomates á sesenta céntimos», y ordena que todos los penados que se encuentran en las celdas queden sujetos al régimen del hambre y del silencio; una orden al estilo de «Herodes», pues el administrador ignoraba que el autor del escrito fuera Juan Tutusaus. Ya aclararé este punto cuando hable de los penados Francisco Ubeda, Estéban Güivast y José Subirat.

El día primero del mes de Octubre, el señor administrador se presenta nuevamente en las celdas de castigo y dice al Tutusaus:—O cambias, ó mueres.—El señor administrador trocaba los papeles, pues el que debía de cambiar era él. ¿Que Juan Tutusaus denunciaba que el pliego de suministro de viveres no se cumplía? Pues ordénese al contratista el cumplimiento, y seguramente que Tutusaus cambiaria de modo de pensar. ¿Que le denunciaba que en el Economato se vendían los efectos con un recargo que en algunos efectos alcanzaba al ciento por ciento? Pues dando orden al señor maestro de... Economato para que no caminase tan deprisa á la *metalización*. Juan Tutusaus dejaria de presentar denuncias. ¿Que se denunciaban hechos falsos? Pues en ese caso los Tribunales de Justicia son los llamados á intervenir á instancia de parte...

Resúmen: Juan Tutusaus está sentenciado á cumplir todo el tiempo que le queda en la celda de castigo; durante los meses de Octubre, Noviembre y Diciembre últimos sufrió constantes hemorragias; cuando ya se encontraba exhausto, lo mandaron á la enfermería, encerrándole en una habitación sin luz ni ventilación pues habían mandado clavar las maderas de las ventanas para que no pudiera comunicarse con la población penal; á los diez días se le dió de alta, y nuevamente á la celda de castigo donde continúa, y continuará si V. S. I. no dispone lo contrario.

—O cambias, ó mueres.—Comente V. S. I. esas frases lo más favorablemente para aquel que las pronunció, y seguramente que encontrará V. S. I. una sentencia que parece un crimen moral y... casi material.

L'Aranya y

la Papellona

I

Una matinada hermosa, de flaire primaveral, una maliciosa aranya de dimensións colosals

va teixin la seva tela en la forma de sedás fent servir de sustentacles branques d'un esverdral y rames d'una morera a la vora del barranc. Traballa ab gran energia y ab la forsa de un titán.

Tant bon punt sa tasca acaba se col-loca a la central hont convergeixen els fils de son maléfic parany y divergeix sa malicia al terreny universal.

Talment sembla que la aranya de dimensións colosals, per la forsa d'una fada s'ha empetitit tant y tant que ja no sembla lo qu'era, ja no te rès de titán.

Mestres tant el sol escalfa y la llum se va escampant per la vall y la montanya, per la rasa y pel barranc, y el bell rosinyol refla, y la merla enlaire son cant, floreix la primavera ab sos colors violats: que'n espera aquella aranya en el centre del parany?

II

La matinada es hermosa, de flaire primaveral, y una bella papellona ab ales sutils y grans, blaves de blavor de cel, ab taques d'or y de sang, de les flors cercant lo néctar va volantne pel espai, quant, sense donarse compte de l'aranya y del parany, presas ne quedan ses ales tant sutils belles y grans, dels fils del sedás maléfic que hi há al bell mitj del barranc.

Allavors aquella aranya de dimensións colosals devora la papellona com moguda per la fam. Y la pobre papellona la d'ales sutils y grans, blaves de color de cel ab taques d'or y de sang, en les flors cercant la vida sols la mort hi va trobar.

VENERAND SOLANELLES.

Riudecols.

¡Esas oposiciones!

Lo de siempre

Las oposiciones á cuatro plazas de profesoras de Escuelas Normales de Maestras, Sección de L. tras, que se celebraban en la Universidad, han concluído estos dias produciendo en el público una de esas desagradables sorpresas á que nos van acostumbrando esos desacreditados certámenes. tan admirados por los que no están en el secreto de sus interioridades.

Doña Mercedes Sardá, que por lo concienzudo y bien orientado de sus ejercicios y por su ya larga historia profesional, con nueve años de auxiliar, en propiedad, merecia el número uno, como lo estimaron la presidente, D.ª Concepción Saiz, distinguida profesora de la Central, y la secretaria, D.ª Mercedes Tella, directora de la Normal de la Coruña, concediéndole desde luego, sus votos, no logró el triunfo hasta el número tres, si bien por unanimidad. No es la primera vez, que la señorita Sardá ha sido postergada sin razón ni motivo plausibles; pero consuélase con que á hombres de primera fuerza, intelectual y aun moral, les pasó lo mismo, viendo ir por delante á personas oscuras, que nunca han podido salir del limbo de la insignificancia.

Fortuna ha sido para la Normal de Lérida, para donde ha debido optar la distinguida profesora.

Las otras, señoras Méndez, Clavijo y Ruiz, optaron por Segovia Soria y Logroño.

(De *El País*.)

Celebritats Mondials

Pláicit

Gabriel de la Concepció Valdés mes conegut pel pseudònim de Pláicit, nasqué a Matanzas, illa de Cuba l'any 1810 pertenesquent a la rassa intermitja, o siga fill de pare negre y mare blanca essent denominats per aquest motiu *mulatos*.

Sense cap classe d'estudis e ilustració puig els seus pares eren molt pobres, el nostre biografiat dotat d'un talent natural se proposà escriure essent el genre que'l dominava la poesia hont en breu se demostrà un geni.

Certament que mancat d'ilustració y dels mes rudimentaris coneixements havia de cometre erros mes aquets quedaren ofegats per la brillant inspiració del bard americá quina lira cantá excelsas bellezas bategant en totes les seves poesies nublins y generosos sentiments.

Son cor altrnista se vegé impulsat per l'amor patri essent ell un dels qui fraguaren l'intent de rebelió contra la metròpoli espanyola ab el noble afany de rompre les cadenes d'esclavatge a qu'estaven sotmesos els cubans. Descuberta la conspiració per un dels compromesos en la revolta, fou enpresonat el desventurat poeta, sotmés a un concell de guerra que'l sentenciá a mort.

El fallo es va complir, y la matinada del 29 de Juny del any 1844 pels carrers de l'Havana va recorre el seu *via-crucis* el desgraciat poeta Pláicit, acabant ab una mort afrentosa el qui era digne tant sols de llores.

Descobrimnos al pronunciar el nom del martre que per conquerir la llibertat de sa patria va sacrificar la seva vida puig ell junt ab el desventurat Rizal formen dos llores de plom que pesen sobre l'Historia de la Humanitat, y el llur sacrifici devem recordarlo tots quants per la llibertat lluitem.

H.

Plecs y esquinsades

En els aparadors del acreditat comerciant senyor Brell hem vist exposada una valiosa joia, una hermosa toballa brodada en or, que segón resa un cartell que hi ha sobre seu es:

“Donativo de una señora caritativa para el Santo Cristo de Nazareth.”

No trac'ém pas de ferir els sentiments caritatius de la desconeguda dama, pero si volém recordarli que Jesús, en vida, predicava la pobresa y que considerém un verdader sarcasme vestir la seva imatge ab joells d'or y plata quant hi ha tans infelissos qu'es moren de miseria en aquesta trista vall de llágrimes.

Quantes families haurien pogut mimvar les llurs penes ab el producte d'aital donatiu?

No li sembla a la caritativa senyora que fins Jesús li hauria agrahit més?

Empró d'aquella forma no s'hauria vist tant l'acte de desinterés y com que avui ja ningú recorda que lo que fa la ma dretha ho ha de ignorar fins l'esquena?

Tableau.

En el passeig de Sant Antoni hi ha una desgraciada familia, en la major miseria, que encare no capta per vergonya.

Com que les senyores que monopolisen la caritat no hi poden anar, preguém als qui fan la caritat sense alabarsen que prenguin nota d'aixó.

La Otero y en Romanones, les dues célebres personalitats, se'n han anat a Sevilla a passar les festes de Setmana Santa.

En Romanones y la Otero ja deuen coneixes de temps puig l'un es coix y l'altre...n coneix a molts que també'n son de coixos.

...Si por Sevilla se encuentran
qué de cosas se dirán!...

Coses de Tarragona.

Els aiguats d'aquests últims dies van destrossar les obres del carrer Major, tant es així, que'l divendres al matí estava al descobert part de la cloaca que fan en aquell carrer. Però a la tarda, a l'hora de passar la professó, ja ni's veien senyals de aquell desgabell.

Si no hagués sigut per aquest motiu no ho haurien vist arreglat ni els nostres nets.

En el carrer d'Apodaca, en el pas de pedra que hi ha entre la botiga «El Iris de Paz» y'l «Gran Hotel Continental», hi ha dos clots de un pam al menys, que poden ocasionar molt bé el volc d'algun carro que per allí passi carregat. Y qu'aquest pas està d'aquesta manera no fa pas uns dies, sino que ja daten d'alguns mesos.

De lo que's dedueix que'l Sr. Arcalde creu mes necessari l'arreglo dels carrers pera'ls actes interns de la consciencia que pera'l benestar de l'industria y del comerç de nostra ciutat.

Alabat siga'l senyor... Arcalde!

Llegim:

«El Congreso de matemáticos de Roma ha tomado el acuerdo de que sea convenientemente restaurada y conservada la casa de Pisa en que nació el inmortal astrónomo Galileo, victima de la Inquisición.»

Nosaltres a modo de epileg sols hi afegirém que a despit dels reaccionaris lo que afirmá Galileu encare es conserva intacte y en cambi els inquisidors y els seus doctrinarismes van cada dia més, passant als museus de antiguetats com a cassos rars de coses passades.

Eus aquí la diferencia entre religió y ciencia.

La professó del Sant Enterro aquest any per culpa o per desitj de qui pot fer tronar y ploure hagué de cambiar el curs senyalat.

Llástima! Tan de goig que feyal!

Ah! S'ha acabat la cuaresma. Ja pot menjar carn tothom... que tinga quartos per comprarla, que'ls carnicers no en donen.

Solts y noves

En el concorregut y simpàtic «Centre Federal», s'hi celebrarà aquesta nit a les deu, un ball que serà amenizat per una aplaudida orquesta de la localitat.

No hi ha dubte que'l nostre jovent concorrerà a la festa a rendir culte a la deosa de la ballaruga, la sempre admirable Terpsicore.

Ahir comensà ses tasques el Congrès Català de Joventut Republicana.

Degut a la activitat de la comissió organitzadora, les Companyies de ferrocarrils han establert rebaixes pels trajectes majors de 60 kilòmetres, aixís es que de Tarragona costarà únicament 3'30 pessetes.

La nostra Joventut Federal que hi està oficialment adherida acordà enviarhi com a Delegat al nostre bon company de Redacció En Pere Redón qui portarà també la representació de LA SENYERA FEDERAL.

El nom de les personalitats que hi ha de pendrer part y els temes a discutir fan creure que d'aquest Congrès en sortirà quelcom gran y renovador pera la vida col·lectiva de Catalunya.

Sians doncs permès enviarlos hi en el dia

d'avui la mes ferma encaixada d'amic a tots ells.

Per no estar acabades les reparacions en la sala d'actes del Centre Federal, tingué que aplassarse la conferencia anunciada pera'l diumenge darrer, la que anava a càrrec del nostre bon amic En J. Jové.

S'anunciará oportunament el dia que se efectuará.

Per fi, els diputats y senadors solidaris varen reunir-se y acordaren nomenar una comissió encarregada de demanar la derogació de la Llei de jurisdiccions y fer, entre tots els elements solidaris, una forta companya contra la seva existencia.

Ja era hora que'ls representants de la nostra Catalunya's recordessin de les mordasses que li va posar el funest Moret a la premsa y als propagandistes dels ideals dels partits de les oposicions.

No cal dir ab quin gust aplaudim tal dèrmini y'l nostre desitj de que prompte sigui un fet la voluntat da tot el poble que se sent esclavitzat.

Degut a les gestions practicades pel nostre diputat En Juliá Nougués, dintre pocs dies serà un fet el passe a l'Estat de la carretera de Falset a l'estació de Marsá, per quina solució tant s'interessá aquell veinat, tinguent la satisfacció que en aital millora s'hi continúa el ramal que va de dita estació al poble de Marsá.

Com siga que aquest assumpte no ha faltat mal intencionat que inspirat per baixos fins ha volgut tergiversar la veritat dels fets, hem de fer constar que'l passar al negociat corresponent les ordes donades pel Ministre de Foment, atenant els precés del nostre diputat y altres representants, se trovà en que no estava l'expedient en condicions pera resolredres com se desitjava, havent sigut imprescindibles altres treballs pera obtindre'l resultat en el que tant interessats hi están els pobles de Falset y sa comarca.

Ahir a les quatre de la tarde se reuniren les comissions designades para estudiar el projecte de implantació d'un «Lloc franc» an el nostre port.

Agrahim al Sr. Yxart la seva invitació y en el vinent nombre donarem compte, als nostres llegidors, del resultat de la mateixa.

El nostre jove país En Josep Sentís que pensionat per l'Ajuntament s'en ha anat a París a continuar els seus estudis musicals s'ha donat ja a coneixer com a notable pianista segons se demostrá per la següent carta que del redactor de *Le Figaro*, En J. Perez Jorba, ha rebut el nostre company de redacció En P. Redón.

Diu aixís la carta:

«Estimat amic: Dos mots, que'l temps me falta, pera remerciarvos de la presentació de l'espatarrant artista que es en Sentís. Executa ab art del més pur. S'obrirá indubtablement camí en aquest París ont triomfa la voluntat dels que ho mereixen. Té tota la nostra adhesió, el vostre gentil recomenat.

Vostre, com sempre aftm. amic,

J. Perez Jorba,

París 29 Mars 1908.»

Els fills de Catalunya, d'aquesta Catalunya egoista y mercantil s'obren pas al estranger com a grans artistes.

¡Prenguin nota els Clodoaldos!

L'associació de la premsa de Reus ha pres l'acord de perpetuar la memoria dels ilustres reusencs Fortuny, Bartrina y Mata erigintlos hi un monument pera tots tres.

Ens plau molt la bona pensada dels nos-

tres companys de la veina ciutat y la aplaudim de debó.

Els tarragonins, que d'homes célebres compatricis nostres també'n tenim alguns, no se'ns ha o'rrregut mai el perpetuar les seves memories.

Entré les entitats de cultura, les de recreu, y quant's n'hi haigi qu'estimin a Tarragona, y ab l'Ajuntament, la Diputació provincial y la cooperació de la premsa local, no podriem recordarnos deu Josep Yxart, y perpetuar dignament la seva memoria? Avui sols una placa en la casa ont nasqué y morí y'l seu nom en un carrer que no hi ha cap casa y que ningú hi passa, es lo que'ns recorda en el nostre gran home, No es digne de quelcom més el nostre Yxart, reconegut com a una verdadera gloria universal? No podriem, en una paraula, aixecarli un monument en lloc ben céntric, perque ningú'l tingués en oblit?

Nosaltres creiem que si qu'es factible aixó, ab un esforç de tots els bons tarragonins.

El passat dimecres, en un moment d'extraviu mental posá fi a la seva existencia l'apreciable noya N'Antonia Carafí, qui contave apenas 17 anys d'edat.

A sa apreciable familia enviém la expressió de nostre sentit condol.

El dijous passat, ab tot y la festivitat del dia, en el moll segtiren les operacions de carga y descarga com si tal cosa.

Aixó ens plau molt perque ha vingut a demostrarnos que molts dels nostres comerciants sols son catòlics de la Mitja Lluna per amunt.

El diumenge passat tingué lloc a la «Unió Democrática Nacionalista» la segona de les conferencias organitzades per el «Grupo Futurista» de la esmentada entitat.

En honor a la veritat hem da manifestar que el simpatic redactor de *Metralla* En Salvador Gibert es un orador radical de cos sencer y ab absolut domini de la paraula que desarrrollá el seu tema ab molt bon acert.

Prova d'aixó foren els molts aplaudiments ab que fou obsequiat al acabar la seva peroració.

També parlá, per trovarse en el local un altre *metrallaire* En Quintana, no tan fogós com En Gibert pero en el que s'hi descobreix també a un bon orador.

Felicitem al «Grupo Futurista» per la seva iniciativa y uneixin els nostres aplausos als molts que reberen els disertants.

El procés incoat contra En Joan Rull y els seus complis ha arribat al seu epilec ab la sentència dictada pel tribunal que ha entés en la causa.

La justicia histórica s'ha complert y quisquens dels processats pagarán ab llur vida el crims comesos.

Una vegada mes la llei del Talió tindrà dins nostra patria aplicació práctica y és borrará la memoria d'un crim, comés per càlcul o arreat, ab un altre crim, comés a sang freda, puig nosaltres enteném que sempre es un crim matar a un home y ho fonomentém en aquell precepte del decàlec que diu «No matarás.»

Ho repetim, la justicia s'haurá complert pero al través del procés Rull s'hi veuen unes ombres negres que el poble no ha pogut aclarir y que'l fan temer que no se han acabat eucara els actes terroristes a nostra terra.

Tan de bó que'ns equivoquem tots.

Ha visitat nostra redacció un nou setmanari de Figueres.

Empordá que aixís s'anomena ve al camp del periodisme a defensar els ideals nacionalistes republicans, y tenint aquests tants punts de contracte ab els nostres no cal

pas dir ab quina fruició em rebut la seva visita.

Establím doncs el cambi y li desitjém llarga vida y forsa prosperitats.

Ha tornat de Valencia, ont aná a passar uns dies el nostre company de redacció En A. Ribas Llagostera.

Ahir al vespre va debutar en el «Ateneo Tarraconense» una companyia de sarsuela baix l'intelligent direcció del nostre paísá y amic, el reputat bariton En Pau Cornadó.

S'ha obert un abono per deu funcions que serán altres tant plens.

Em tingut la satisfacció d'estrenyer la mà del nostre amic y correligionari En Pere Font, guardia forestal de la provincia de Castelló y qu'ab uns dies de permís a vingut a passar les festes de Pasqua al costat de la seva familia.

Siga benvingut.

Es vergonyós lo que passa ab la companyia de ferrocarrils, puig no contenta ab apropiarse terrenys que no son de la seva pertenencia, té abandonat entre vies el material, essent un constant perill pel públic.

Una munió de nois han pres per assalt els vagons, en el carrer de Mar y el dia menos pensat hi haurá una desgracia, puig els empleiats contemplan impávits com fan correr els vagons sense remeja el mal.

Urgeix doncs que's coluqui en tot el carrer una barana de ferro, única manera d'evitar desgracies que forsosament ocurrirán si, per la dessiia de la companyia, se fa el sord a nostra denuncia.

«De aquellos polvos vienen esos lodos.»

Senyor Arcalde: el passat nombre es queixaven de la molta pols, pols que ab les plujes d'aqueixos dies s'ha tornat en munts de fang. Si vosté hagués atés nostres queixes, are no tindriem de refrescarli de nou la memoria recordantli l'abandono en que es tenen els carrers principalment els de la part baixa.

Esperém doncs que aquesta vegada serán ateses nostres queixes molt justificades per cert.

Aquesta nit degut a la extraordinaria festa de Pasqua de Resurrecció, tindrà lloc a l'Ateneu de Tarragona un luit ball de societat.

CLÍNICA Y CONSULTORI

PERA LES ENFERMETATS DE LA DONA
Vies urinaries, Cirujía operatoria, parts
electroterapia y análisis
micro-químico d'orina y productos
patológicos

BAIX LA DIRECCIÓ DEL

Doctor Rabadá

Ex-intern de l'Hospital
de la Santa Creu, ex-ajudant
de la Policlínica del Doctor Fargas
y Melge de les Cases de Socors
de Barcelona

Consulta: De 10 a 12 y de 5 a 7.—Pera
obrers, de 7 y mitja a 8 y
mitja nit.—Pera'ls pobres, franca, los di-
lluns, dimecres y dissaptes de 12 y mitja a
1 y mitja.

Rambla Castelar, 31, principal

Tipografía Tarraconense, Méndez Núñez, 6

L'oido als sords

Sorolls y derrames de les orelles.—L'acció de l'**AUDI-PHONE** invisible. Innombrables cures.

El descobriment de l'**AUDIPHONE** invisible pera la curació de la sordera, dels sorolls y remors de les orelles, que a França y a l'extranger ha causat la més gran emoció, el periódic *La Médecine des Sens* la descriu magistrament y la nova edició ilustrada que acaba de sortir, deu posseir-la tothom.

Dels importants articles publicats per aquell periódic, sobresurt especialment: «Estudi erudit dels sentits de l'oido y 'ls seus orgues».

L'origen y l'exposició de l'**AUDI-PHONE** invisible; modo de funcionar y son empleu; acció curativa en les afeccions de l'oido.

COM S'ESDEVÉ SORD: correlació inevitable entre la gola, el nas y les orelles; *varies causes de la sordera*, etc.

Un estudi científic de l'anatomia fisiològica de l'orella donant l'exacte funcionament de l'orgue auditiu, etc.

D'ont provenen els remors, els rodaments de cap els derrames de les orelles, etc.

En fi: baix el títol de *Tribuna de les cures*, un grapat d'observacions curioses, de explicacions conmovedores, triades de les mes interessants cures y les mes recents relatives a la sordera, als remors, derrames d'orelles.

Ab el fi de propagar les excelencies de l'**AUDIPHONE** invisible y del procediment de l'Institut de la Sordera, cada dia

SE REPARTEIX GRATUITAMENT

el periódic *La Médecine des Sens*. Els lectors qu'encara no l'hagin rebut, se'ls prega 'l demanin desseguida al Director de l'*Institut de la Surdité*, 19, rue de la Pépinière, París. *La Médecine des Sens* se'ls hi enviarà franc y sense cap gasto. Con sultes, tots els dies de les 10 a les 12 del matí y de les 3 a les 5 de la tarde.

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS IBARRA Y COMPANYIA Societat en comandita SEVILLA

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Aguilles, Almeria, Málaga, Cádiz, Sevilla, Bonanza, Huelva, (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina), Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes, Sant Sebastiá, Bayona y Burdeos.

Servei ràpid eventual pera 'l Nord d' Espanya, ab escala en els ports de

Valencia, Alacant, Málaga, Cádiz, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao.

S'admet càrrega y passatger a preus reduïts.

Sortirà a' aquets port el pròxim dijous el magnífic vapor espanyol

Cabo Santa Pola

de 2.500 tonelades, capità Joan Moreno. Admetent càrrega y passatgers pera 'ls esmentats ports.

Consignatari a Tarragona:

En MARIÁN PERES

CARNICERIA

DE

JOSEP RIBAS

Carn fresca de bou, moltó y anyell.

Se serveixen tota classe d'encàrrecs y provisions.

Cos del Bou, nom. 12.—TARRAGONA

PASTISSERIA Y COLMAT SARAH BERNHARTD

DE

LLUIS RIOLA

Gran laboratori de rebosteria y tota classe de pastells pera bodes, bateigs, etc.—Complet, assortit en capsets especials pera bombóns.—Objectes de luxe, xampanyans vins y licors del país y de l'extranger.

Sant Agustí, 19.—Tarragona

FÀBRICA DE BRAGUERS

Y DE

Aparells ortopédics (trencats)

Son molts els que venen braguers pero molt pocs els que 'n saben construir. Costa molt col·locar un braguera, pero mes encara saberlo construir, puig avans de col·locarlo be es indispensable saberlo construir perque sense la ciencia y practica de construcció mal se pot adquirir la de col·locació.

No us deixeu atraure per aqueixos aplicadors de braguers que desconeixent per complet l'ur construcció, anuncien la radical curació de les hernies o trencadures.

EL BRAGUER ARTICULADOR-REGULADOR sist. ma Montserrat, es el mes practic y modern pera la retenció o curació de les hernies per cròniques y rebelds que siguin.

Grans existencies de braguers petits de goma pera la radical curació de les hernies congénites o de l'infancia y tot lo que 's refereix a Cirugia y Ortopedia.

Casa Montserrat, Unió, 34.—Tarragona

BODEGA VINÍCOLA

DE

DALMAU Y NIN

Especialitat en vins de taula, País y generosos a preus módics. Únic dipòsit a Tarragona dels acreditats vins dels magatzems de X-rez Sanchez Romate, els quals s'expediran a preus sumament econòmics.

SE SERVEIX A DOMICILI

Teléfono nom. 67.

3, S. Agustí, 3.—Tarragona

GRAN FÀBRICA DE CALSAT

PERA PÀRVULS

DE

CAVALLÉ Y MARQUÈS

CASA FUNDADA EN 1889

Afores de S. Francesc, 94.—TARRAGONA

PALLEJÀ FOTOGRAF

UNIÓ, 18

Casa fundada en 1863

Edifici construït exprofés pera fotografia

Reproduccions, ampliacions, postals, etc. y tota mena de treballs pels procediments moderns mes perfeccionats.

LA JOYA DEL CENTRO

DE

JOSEP RIOLA

22, Rambla de Castelar, 22.—TARRAGONA

Vins de taula, Priorats, Rancis y Generosos.— Oli pur de oliva.— Gran assortit d'ampolles de licors y aguardents de superior qualitat a preus molt econòmics. Xampany desde 3 a 10 pessetes l'ampolla.

SE SERVEIX A DOMICILI

AIGUES Y SALS DE MEDIANA DE ARAGÓN

Aigua mineral-natural purgant.—Preu de la ampolla 1 pesseta. Sals naturals purgantes, depuratives, diuretiques, aperitives, lacsantes, obtingudes per evaporació espontània de l'Aigua de Mediana de Aragón.—Preu del frasc 2 pessetes.

Capseta Ideal La millor purga a l'alcanç de tothom.—Cada capseta conté 25 grams de Sals Naturals, Purgantes de Mediana de Aragón; dosis més que suficient pera una purga: Preu 25 cèntims la capseta.

Sals Naturals perfumades al Thymol pera loció y bany. Sulfatades sòdiques, obtingudes per evaporació espontània de l'Aigua de Mediana de Aragón.

Pots de 1½ kilo, 3'50 pessetes; 1 kilo, 6 pessetes
Barrils pera 3 banys, 12 ptes.; 5 banys, 15 ptes.; 7 banys, 18 ptes.

Tolietta íntimo de les senyores. Irrigacions vaginales y rentats vulvars ab la solució de les Sals Thymolades, son lo millor remey y més eficaç desinfectant pera prevenir y curar les afeccions de l'aparell genital femení.

CAPSETA SALUS contenint 6 paquets pera 6 irrigacions, 1 pesseta. Sals del Pilar pera preparar la més estomacal y econòmica Aigua de Taula. Sens rival en les afeccions del paidor, fetge, ronyons y ventrell. Caixa de 10 paquets pera 10 litres d'aigua: 1 pesseta.

Únic dipòsit en aquesta provincia: P. REDON. Plassa d'Olózaga, 10, entressol, TARRAGONA